

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Norsk Sjømat Oppdrett AS
Svemorka
6200 STRANDA

Deres ref

Vår ref

Dato

17/5616-9

10. april 2018

Norsk Sjømat Oppdrett AS - klage på avslag på søknad om utviklingstillatelser til prosjektet "Envirofjord"

Innledning

Vi viser til klage 19. mai 2017 fra Norsk Sjømat Oppdrett AS (heretter kalt "NSO" eller "klager").

Saken gjelder søknad fra NSO om tildeling av 4 utviklingstillatelser til konseptet "Envirofjord", som i korthet omfatter et forflytningssystem for fisk med integrert avlusning ved hjelp av damp/varmluft.

Fiskeridirektoratet avsto søknaden 28. april 2017. Vedtaket ble påklaget og Fiskeridirektoratet har foretatt en ny vurdering av saken, men kommet til at avslaget opprettholdes. Saken ble dermed oversendt til Nærings- og fiskeridepartementet for klagebehandling 2. november 2017.

NSO er part i saken og klagen er innkommet rettidig, jf. forvaltningsloven § 29. Nærings- og fiskeridepartementet kan som klageinstans prøve alle sider av saken, og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Klageinstansens kompetanse fremgår av forvaltningsloven § 34.

Rettslig grunnlag

Det rettslige grunnlaget for tildeling av tillatelser til utviklingsformål fremgår av laksetildelingsforskriften. I følge formålsbestemmelsen i forskriftens § 22 skal akvakultur av matfisk til utvikling bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
912 660 680

Avdeling
Fiskeri- og
havbruksavdelingen

Saksbehandler
Silje Wangen
Myklebust
22 24 63 64

Videre følger det særskilte vilkår for tildeling av tillatelse til utvikling i forskriftens § 23b. Bestemmelsens første og annet ledd lyder:

"Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere."

Retningslinjene gir nærmere beskrivelse av formålet med utviklingstillatelser og hva som skal vektlegges ved behandlingen av søknadene. Det fremgår blant annet av retningslinjene at det stilles strenge krav for å få tildelt utviklingstillatelse, og at listen for å få slik tillatelse ligger høyt. Videre fremgår det at formålet med utviklingstillatelser blant annet er å legge til rette for et teknologiløft i næringen ved at det kan gis utviklingstillatelse til prosjekter som innebærer utvikling av nye teknologiske løsninger og som kan bidra til å løse miljø- og arealutfordringene som næringa står overfor. Ordningen er videre avgrenset til produksjonsteknologisk utstyr/installasjoner, og den omfatter derfor ikke prosjekter som for eksempel dreier seg om utvikling av nye driftsformer, vaksiner, fôr med mer. Det er også nærmere beskrevet hva som anses som utviklingsarbeid. Det må blant annet inneholde et nyhetselement, og det må være knyttet en viss grad av usikkerhet til resultatet. Den endelige avgjørelsen av om det skal innvilges utviklingstillatelse bygger på en skjønnsmessig vurdering. Det innebærer at det er nødvendig, men ikke nødvendigvis tilstrekkelig at vilkårene er oppfylt.

Søknaden

Norsk Sjømat Oppdrett søkte 3. mai 2016 om 4 utviklingstillatelser for å realisere konseptet "EnviroFjord". Prosjektet skal bidra til nye og innovative produksjonsløsninger på de utfordringer som næringen står over med lus og fiskevelferd. Konseptet er spesielt utviklet for å kunne tas i bruk innerst i fjordområder som er sårbare med tanke på miljøutfordringer, og anlegget er tenkt lokalisert i Møre og Romsdal.

Søknaden er bygget opp rundt Whooshh-systemet som ikke er i kommersiell bruk innen fiskeoppdrett i Norge i dag. Damp er ifølge søknaden heller ikke utprøvd i fullskala som lakselusbehandling.

Konseptet går ut på at fisken kan forflyttes gjennom elastiske slangesystemer ved bruk av lufttrykk. Systemet er basert på at fisken frivillig svømmer inn i trakten som leder til

slangesystemet. Den vil da ha en hastighet på 7,6 m/s ut av slangesystemet og komme med hodet først. I slangene skal det installeres dyser hvor det benyttes damp og/eller varmluft i behandling mot lus. Dette systemet vil ifølge NSO sikre lav dødelighet og lavt stressnivå ved forflytting av fisk, samt en effektiv og energieffektiv metode for lakselusbehandling.

Ifølge søknaden består konseptet EnviroFjord av følgende innovative produksjonsutstyr:

- Utprøving, dokumentasjon og oppskalering av forflytningspakken Whooshh. Dette er et system som det er gjort forsøk på i USA i liten skala.
- Lakselusbehandling ved bruk av damp/varmluft under forflytning av fisken i Whooshh-systemet. Fokus på mekaniske fiskekader ved lusebehandling.
- Effektiv oppsamling av biologisk materiale fra lus.
- Nye merdsystemer spesialtilpasset for bruk av Whooshh-systemet.
- Flytting av fisk fra land til merd med Whooshh-systemet, utvikles til varsom forflytning med stor reduksjon i skader på fisk.

Konseptet skal utvikles videre i samarbeid med teknologileverandøren SeaSide og Optimar Stette AS, som er en ledende leverandør av utstyr til fiskehåndtering og videreforedling. OptimarStette skal ha prosjektledelsen for den tekniske utprøving av utstyr relatert til Whooshh-systemet.

Oppsummert er noen av fordelene ved Whooshh-systemet:

- Lavt vannforbruk
- Lavt energiforbruk (oppvarming damp kontra vann)
- Mindre mengde utskyllingsvann som må behandles
- Lavt stressnivå hos fisken
- Lav dødelighet
- Eliminert risiko for rømming ved avlusning
- Bruk av damp som ny, effektiv, fiskevennlig og energieffektiv avlusningsmetode

I søknaden er det også gitt opplysninger om tilknyttede konsepter som gjelder landbasert RAS-anlegg for produksjon av storsmolt og som er tilrettelagt for aquaponics. Videre skisseres muligheter for gjenbruk av lakselus som tas ut av produksjonen som får til insektproduksjon. NSO anfører også at de per i dag kun har en produksjonstillatelse og at det er avgjørende for selskapets langsiktige strategi å få et større produksjonsvolum i eget konsern.

Fiskeridirektoratets vedtak

Fiskeridirektoratet avsto søknaden den 28. april 2017. Direktoratet konkluderer med at det omsøkte prosjektet ikke omfattes av formålet med utviklingstillatelser og at det ikke er dokumentert at prosjektet innebærer *betydelig innovasjon*, jf. laksetildelingsforskriften §§ 22 og 23b.

Fiskeridirektoratet vurderer innledningsvis om konseptet er å anse som produksjonsteknologisk utstyr/installasjon jf. retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelser og skriver:

Etter Fiskeridirektoratets vurdering mangler det omsøkte konseptet, i likhet med behandlingsflåten Helixir, en tilstrekkelig nær tilknytning til produksjonsenheten og selve produksjonen av fisk til å omfattes av formålet med utviklingstillatelser. At det opplyses i søknaden at søker ønsker å inkludere konstruksjon, prototype og produksjon av et merdsystem som optimaliserer bruken av Whooshh-systemet kan ikke tillegges vekt, så lenge det ikke er gitt noen beskrivelse av hvordan dette skal gjøres. Uansett vurderer Fiskeridirektoratet at det er tilpasning av Whooshh-systemet som er det mest fremtredende elementet i søknaden, og at eventuelle endringer i merdsystemet fremstår mer som et underordnet element. Fiskeridirektoratet er etter dette kommet til at det omsøkte konseptet ikke innebærer utvikling av produksjonsteknologisk utstyr/installasjoner og derfor ikke omfattes av ordningen med utviklingstillatelser. Søknaden fra NSO må allerede på dette grunnlag avslås. Fiskeridirektoratet finner likevel grunn til også å vurdere hvorvidt det omsøkte konseptet innebærer "betydelig innovasjon".

Direktoratet tar deretter stilling til om konseptet oppfylder kriteriet om betydelig innovasjon og skriver:

Whooshh-systemet er allerede utviklet og kan kjøpes som et kommersielt produkt, blant annet leverer Optimar Stette AS slike systemer. Nyhetselementet i dette konseptet er å kombinere damp/varmluftsbehandling av fisk med et eksisterende transportsystem for fisk i tillegg til de tilpassede merder. Søknaden inneholder lite informasjon om behandlingen av fisken ved damp/varmluft....

Beskrivelsen av konseptet vurderes å være svært overordnet. Hverken de nye teknologiske løsningene med integrert damp/varmluftsbehandling, oppsamling av lus eller tilpassede merder til Whooshh-systemet er beskrevet i detalj. Ser man bort fra beskrivelsene av det eksisterende Whooshh-systemet fremstår søknaden som svært tynn sett opp mot hva det faktisk søkes om og kriteriene som stilles. Fiskeridirektoratet vurderer at benyttelsen av det eksisterende Whooshh-systemet ikke vil innebære noen innovasjon. Utover bruk av dette forflytningssystemet er søknaden for lite opplyst til at Fiskeridirektoratet kan ta stilling til om konseptet faller inn under definisjonen betydelig innovasjonsgrad. NSO har ikke dokumentert gjennom søknaden at det omsøkte konseptet oppfylder kravet om betydelig innovasjon, jf. laksetildelingsforskriften § 23b. Søknaden må derfor avslås også på dette grunnlaget.

Direktoratet drøfter også om forvaltningslovens §§ 17 og 11 om forvaltningens utrednings- og veiledningsplikt, tilsier at det bør innhentes flere opplysninger fra NSO før vedtak fattes, men konkluderer med at dette ikke er nødvendig. Direktoratet viser blant annet til at søknadens

beskrivelser av varmluft/dampbehandling av lus, merdsystem og luseoppsamling er så mangelfull, at dersom Fiskeridirektoratet skulle be søker om å supplere søknaden med den informasjonen som er nødvendig for å vurdere disse elementene, vil dette i realiteten medføre innsending av en ny søknad.

Direktoratet viser til at omfanget av veiledningsplikten må tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet. Dette er en vurdering som må foretas i den konkrete sak og som blant annet vil bero på sakens art, en avveining av hvor mye opplysninger som mangler sett opp mot det som er levert og hva som er akseptabel tids- og ressursbruk. Utgangspunktet må videre være at det er opp til søker selv å legge frem de opplysningene som de mener er relevante og nødvendige for saken.

Klagen

Norsk Sjømat Oppdrett AS klaget den 19. mai 2017 på Fiskeridirektoratets avslag. I forbindelse med klagen oversendes det ytterligere dokumentasjon som skal underbygge påstanden om at konseptet innebærer betydelig innovasjon; beskrivelser og illustrasjoner av Whooshh-systemet og et mulig spesialtilpasset merdsystem, protokoll av testforsøk for avlusing med damp/varmluft, en Sintef-rapport om fiskevelferd ved transport av laks, beskrivelse av Whooshh-systemet med integrert damp/varmluftbehandling, brev fra Whooshh Innovation og en oversikt over selskapets helhetlige konsept hvor utviklingstillatelsen er et element blant flere.

Klager anfører at Fiskeridirektoratets snevre forståelse av begrepet "teknologi" ikke har hjemmel i laksetildelingsforskriften § 23 bokstav b. Forskriftens ordlyd og bestemmelsens formål har en meget vid definisjon av hva som skal til for å oppfylle vilkåret om teknologi. Ifølge klager faller deres konsept helt klart innenfor ordlyden.

Det eksisterer ikke et krav om nær produksjonstilknytning i forskriften. Veilederen som fiskeridirektoratet viser til har ikke vekt som forarbeider til forskriften, og er kun et arbeidsdokument for forvaltningen. Det kan videre ikke vektlegges at forvaltningspraksis har lagt til grunn feil rettsanvendelse.

Forutsatt at det likevel skulle gjelde et krav om nær produksjonstilknytning, anføres det at konseptet er å anse som produksjonsteknologisk utstyr. Det vises til at Whooshh-systemet skal plasseres i merden og vil på denne måten inkorporeres som komponent i den daglige produksjonen av fisk på samme måte som fôrautomat, not, ringer og øvrige produksjonskomponenter. Det er ikke et krav at Whooshh-systemet skal sveises eller fysisk inkorporeres i produksjonsanlegget. Det er videre ikke riktig å sammenligne dette systemet med Helixir, som er en ekstern behandlingsplattform.

Det anføres videre at også teknologi som effektiviserer og forbedrer produksjonen av fisk ved å redusere rømming og lusepåslag, i tillegg til å forbedre dyrevelferd på tradisjonelle lokaliteter, skal kunne kvalifisere for utviklingskonsesjoner.

Når det gjelder kravet til betydelig innovasjon, anføres at det foreligger en saksbehandlingsfeil ved at direktoratet ikke har innhentet tilstrekkelig dokumentasjon. Dette innebærer brudd på forvaltningsloven §§ 17 og 11. Det vises også til at det ikke er anledning for forvaltningen å "endre spillereglene" ved å skjerpe dokumentasjonskravet for søknader som ble innsendt før kravet ble skjerpet.

Klager hevder at det foreligger usaklig forskjellsbehandling ved at andre søkere har fått anledning til å supplere sine søknader, til tross for at vesentlig dokumentasjon er utelatt i søknaden.

Videre anføres at konseptet oppfyller vilkåret om "betydelig innovasjon". Konseptet med kombinert behandling av fisken er ikke i kommersiell bruk i dag. Whooshh-systemet er hittil utelukkende blitt brukt som transportsystem, hovedsakelig for frukt, men er også testet på fisk. Bruken av Whooshh-systemet vil eliminere faren for rømming under forflytning og ved behandling mot lus.

Whooshh-systemet skal benyttes på eksisterende merdsystem, men det skal også på et senere tidspunkt utvikles et eget spesialtilpasset merdsystem.

NSO har i supplerende merknader til klagen 29. juni 2017 vist til departementets vedtak 15. juli 2017 angående søknad fra Blom Fiskeoppdrett AS om utviklingstillatelse. Det anføres at Whooshh-systemet har en enda sterkere tilknytning til produksjonsenheten enn slamoppsamlingsløsningen, da Whooshh-systemet inkorporeres fysisk i selve produksjonsanlegget.

Fiskeridirektoratets klageinnstilling

Nærings- og fiskeridepartementet mottok 2. november 2017 klageinnstilling fra Fiskeridirektoratet. Her opplyser direktoratet at de opprettholder vurderingen i deres vedtak 28. april 2018.

Fiskeridirektoratet står fast på at deres vurdering av Whooshh-systemet er mer sammenlignbart med Helixir, som er en behandlingsflåte for lakselus, enn med Blom sin slamoppsamler.

Selv om ikke retningslinjene har vekt som forarbeider, er de ifølge direktoratet momenter i tolkningen av forskriftens ordlyd. Direktoratets tolkning er også i tråd med tidligere praksis. Det vises til at direktoratets vurdering på dette punktet uansett ikke har hatt betydning for utfallet av saken da konseptet ikke anses å oppfylle kravet om betydelig innovasjon.

Direktoratet har foretatt en ny vurdering av om kravet til betydelig innovasjon er oppfylt på bakgrunn av tilleggsinformasjonen som klager har sendt inn. Direktoratet vurderer imidlertid at konseptet bærer preg av å være på idéstadiet og at innovasjonskravet ikke er oppfylt.

Når det gjelder anførselene om skjerpet krav til dokumentasjon og usaklig forskjellsbehandling, vises det til at innskjerpingen av praksis gjelder for alle søkere, ikke bare NSO. Uansett har innskjerpingen av kravet til dokumentasjon ikke hatt noen betydning for utfallet av saken da NSO har sendt inn tilleggsinformasjon i forbindelse med klagen.

Direktoratet har også på nytt tatt stilling til om de burde ha innhentet ytterligere dokumentasjon før vedtaket ble fattet, jf. veilednings- og informasjonsplikten i forvaltningsloven §§ 11 og 17.

Det vises blant annet til at i denne konkrete saken er det søkt om tildeling av et betydelig gode fra statens side og hvor kriteriene for å få dette godet fremgår av forskrift og retningslinjer. Søker er videre en profesjonell part som det kan forventes at har satt seg inn i gjeldende regler for tildeling av utviklingstillatelser og dermed kjenner til at listen for å få tillatelser er lagt høyt. Det er også søkeren som best er i stand til å beskrive eget konsept innenfor de retningslinjer som er gitt.

Fiskeridirektoratet uttaler også at de ut fra effektivitetshensyn ikke har mulighet til å etterspørre supplerende opplysninger fra søkere i de tilfeller hvor de ikke anser det som sannsynlig at tilleggsopplysningene vil virke inn på sakens utfall. I de tilfellene Fiskeridirektoratet har etterspurt supplerende informasjon er det fordi de har ansett at tilleggsinformasjonen kunne få betydning for utfallet av behandlingen av søknaden. I denne saken ble informasjonen som forelå ansett som tilstrekkelig til å behandle søknaden. Det vises også til at det er flere andre søkere som heller ikke har blitt gitt anledning til å supplere søknaden.

Fiskeridirektoratet konkluderer med at de ikke har brutt informasjons- og veiledningsplikten etter forvaltningsloven §§ 11 og 17, og at det heller ikke foreligger usaklig forskjellsbehandling.

Departementets vurdering

Departementet har gått gjennom søknaden med vedlegg, avslaget fra fiskeridirektoratet, klagen, tilleggsopplysningene innsendt fra klager, samt innstillingen fra Fiskeridirektoratet.

Departementet legger til grunn at utvikling av et forflytningssystem (Whoosh-systemet) for fisk med innebygget behandlingsløsning mot lakselus basert på varmluft/damp samt spesialtilpassede merder, utgjør kjernen i det omsøkte konseptet fra Norsk Sjømat Oppdrett. Øvrige omtalte tilstøtende prosjekter, omtalt som søkers "Helhetlige konsept" med bygging av anlegg for produksjon av storsmolt, insektmel og aquaponics-anlegg, ligger utenfor det som kan vektlegges i vurderingen av søknaden om utviklingstillatelser.

Formålet med ordningen

Det første spørsmålet som må vurderes er om konseptet er omfattet av formålet med ordningen. Formålet med utviklingstillatelser er å legge til rette for utvikling av teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor.

NSO anfører at Fiskeridirektoratet legger en for snever tolkning til grunn av hva som er omfattet av ordningen og at det ikke er rettslige holdepunkter for en slik fortolkning.

Departementet er ikke enig i NSO sin anførsel. Departementet viser til at det følger av laksetildelingsforskriften § 23b at søkere kan få tildelt utviklingstillatelse til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Videre fremgår det av bestemmelsen at formålet er "å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon."

Bestemmelsene er skjønnsmessige og det er således opp til forvaltningens skjønn å vurdere prosjektet og om de kriteriene som følger av denne bestemmelsen anses oppfylt. Søkere vil heller ikke ha et rettskrav på å få tildelt utviklingstillatelse selv om prosjektet innebærer betydelige investeringer og innovasjon. Retningslinjene som departementet har fastsatt for behandlingen av søknader om utviklingstillatelser, er som anført ikke å anse som forarbeider. De utgjør likefullt viktige momenter i tolkningen av forskriften.

Departementet er av den oppfatning at et forflytningssystem i seg selv ikke vil kunne oppfylle formålet, som er å løse miljø- og arealutfordringene i akvakulturnæringen. I denne sammenheng vil det derfor primært være selve behandlingsløsningen for lakselus som er relevant med tanke på utviklingstillatelser. I tillegg hevder søker at deres løsning eliminerer risiko for rømming ved avlusning.

Departementet deler Fiskeridirektoratets vurdering av at beskrivelsen av konseptet i søknaden er svært overordnet. Dokumentasjonen av den spesialtilpassede merden begrenser seg til en skisse vedlagt klagen av en mulig spesialtilpasning av merd, og dette kan således ikke vektlegges i vurderingen av søknaden. For øvrig skriver søker ved gjentagende tilfeller at Whoosh-systemet i hovedsak skal kunne benyttes på eksisterende merdsystemer. Behandlingen av søknaden må derfor ta utgangspunkt i dette.

For å dokumentere behandlingsløsningen mot lakselus med varmluft/damp er det vedlagt en protokoll fra et forsøk utført på 5 fisk i et steamrør. Det foreligger således svært begrenset med dokumentasjon, og departementet deler direktoratets vurdering i at prosjektet bærer preg av å være på idéstadiet.

Som det fremgår over, vil ikke et forflytningssystem (Whooshh-systemet) i seg selv, slik det er beskrevet i søknaden, oppfylle formålet som er å bidra til å løse miljø- og arealutfordringer i akvakulturnæringen. Videre vurderer departementet at verken behandlingsløsningen mot lus, den påfølgende oppsamlingen av lakselus eller den spesialtilpassede merden er tilstrekkelig dokumentert i søknaden.

Nærings- og fiskeridepartementet har gjennomgått og vurdert alle dokumenter i saken. Søknaden er slik departementet vurderer det, for dårlig beskrevet og dokumentert til å kunne oppfylle vilkåret om betydelig innovasjon, jf. laksetildelingsforskriften § 23b første ledd. Departementet er således enig i Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden. Departementet ser etter dette ikke grunn til å gå nærmere inn på øvrige vilkår i og med at det ikke får betydning for utfallet av saken.

Saksbehandlingen

Det er anført at Fiskeridirektoratets saksbehandling er i strid med forvaltningslovens regler om utrednings- og veiledningsplikt.

Det følger av forvaltningsloven § 17 at forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Det følger også av samme lov § 11 at forvaltningen har en veiledningsplikt, men at omfanget av denne må tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet. Dette er en vurdering som må foretas i den konkrete sak og som blant annet vil bero på sakens art, en avveining av hvor mye opplysninger som mangler sett opp mot det som er levert og hva som er akseptabel tids- og ressursbruk. Utgangspunktet må videre være at det er opp til søker selv å legge frem de opplysningene som de mener er relevante og nødvendige for saken.

I denne konkrete saken er det søkt om tildeling av utviklingstillatelser hvor kriteriene for å få slike fremgår av forskrift og retningslinjer. Klager er videre en profesjonell part som det kan forventes at har satt seg inn i gjeldende regler for tildeling av utviklingstillatelser og dermed kjenner til at listen for å få tillatelser er lagt høyt. Det er også klager som best er i stand til å beskrive eget konsept innenfor de retningslinjer som er gitt.

Departementet er enig i direktoratets vurdering av at det ut fra effektivitetshensyn ikke er nødvendig å etterspørre ytterligere dokumentasjon dersom myndighetene ut fra innsendte opplysninger ikke anser det som sannsynlig at ytterligere informasjon vil få betydning for resultatet. I dette konkrete tilfellet er det departementets vurdering at forvaltningen ut fra innsendt dokumentasjon kunne ta stilling til om konseptet oppfylte vilkåret om betydelig innovasjon.

Departementet er også enig i Fiskeridirektoratets sin vurdering av at det ikke kan tillates innsending av ny dokumentasjon som i realiteten innebærer å sende inn ny søknad (i et slikt tilfelle vil søknaden bli behandlet som en ny søknad). Det er et vesentlig moment når det

gjelder søknader om utviklingstillatelser at det gjelder et kjøprinsipp, hvor det kan få betydning hvem som har søkt først av ellers like prosjekter.

Departementet mener at det var en riktig vurdering av direktoratet å behandle saken ut fra de opplysninger som fremkom i søknaden med vedlegg. Direktoratet har også vurdert opplysningene som tilkom i klagen sett opp mot tildelingskriteriene, men har kommet til at heller ikke disse supplerende opplysningene gjør at vurderingene blir annerledes. Departementet mener således at Fiskeridirektoratet har foretatt en forsvarlig behandling av søknaden. De samme hensyn som nevnt over gjør seg gjeldende for departementets vurdering av saken og etter departementets oppfatning er forvaltningslovens bestemmelser om utrednings- og veiledningsplikt oppfylt.

Vedtak

Nærings- og fiskeridepartementet har etter dette kommet til at Norsk Sjømat Oppdrett sin klage på Fiskeridirektoratets avslag 28. april 2017 på søknad om utviklingstillatelse ikke tas til følge. Søknaden er etter dette avslått.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages jf. forvaltningsloven § 28.

Det settes som vilkår at mulig søksmål om vedtaket er gyldig eller krav om erstatning som følge av vedtaket, skal tas ut innen seks måneder fra det tidspunkt vedtaket kommer frem, jf. laksetildelingsforskriften § 28c.

Med hilsen

Vidar Landmark
ekspedisjonssjef

Martin Hageselle Bryde
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Fiskeridirektoratet